APROBAT
la ședința Senatului
USMF „Nicolae Testemițanu”
proces-verbal nr. 10/13 din 27.11.2025

REGULAMENT
cu privire la publicațiile științifico-metodice și didactice în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

I. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. Prezentul Regulament este elaborat în baza prevederilor:

- Codului educației nr.152 din 17 iulie 2014 cu modificările ulterioare;
- Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259 din 15.07.2004 cu modificările ulterioare;
- Regulamentul-cadru de organizare, de desfășurare a concursului și de ocupare a funcțiilor didactice și științifico-didactice în învățământ superior aprobat prin Ordinul MECC nr. 126 din 10.02.2021;
- Regulamentului privind publicațiile științifice, științifico-metodice, didactice și alte lucrări acceptate în procesul de evaluare a cercetării și inovării aprobat de Consiliul de conducere al ANACEC, decizia nr. 17 din 01.03.2022.

1.2. Regulamentul stabilește caracterul unitar al exigențelor față de publicațiile științifico-metodice și didactice în Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (în continuare Universitate) și stipulează cerințele de bază față de aceste publicații.

1.3. Regulamentul este elaborat ca suport pentru cadrele didactice și științifico-didactice în elaborarea lucrărilor științifico-metodice și didactice pentru beneficiarii Universității – studenți, masteranzi, doctoranzi, rezidenți, secundari clinic, medici, farmaciști, stomatologi și lucrători cu studii superioare din domeniul Sănătate.

II. CERINȚE FAȚĂ DE ELABORAREA PUBLICAȚIILOR ȘTIINȚIFICO-METODICE ȘI DIDACTICE

2.1. Publicațiile științifico-metodice și didactice sunt materiale utilizate în procesul de predare – învățare – evaluare, în care se reflectă prevederile descrise în curricula disciplinelor cu scopul formării și dezvoltării personalității studenților prin intermediul unor sarcini de instruire complexe specifice programului de studii, indică modul de transfer în procedee de învățare și cunoaștere a acțiunilor proiectate prin aplicarea unor procedee didactice ordonate logic.

2.2. Volumul rezonabil pentru o publicație științifico-metodică și didactică este de cel puțin o coală de autor (40000 de caractere) pentru un autor.

2.3. Publicațiile științifico-metodice și didactice prezintă și descriu:

- *metodele* – direcții de acțiune și modalități de realizare a activităților concrete pentru atingerea unui scop determinat în procesul de învățare;
- *procedeele* – ca sisteme de operații pentru a ajunge la un anumit scop în procesul de instruire, moduri de a acționa și instrumente de aplicare concretă și coerentă a metodei;
- *strategiile* – aspecte de pregătire, proiectare și realizare a unei activități de predare – învățare – evaluare cu structuri dinamice ale variabilelor procesului de învățământ în scopul atingerii obiectivelor educaționale în condițiile unei investiții minime de resurse;
- *tehnologia* – ansamblul de procedee, operații, mijloace utilizate în scopul obținerii unui produs în activitatea de predare – învățare – evaluare;
- *tehnicile* – ca fiind totalitatea procedeelor utilizate în executarea unor operațiuni și modalități pentru realizarea scopului și cuprinde ansamblul prescripțiilor metodologice pentru realizarea acțiunii eficiente. Aceleiași metode îi sunt subordonate mai multe tehnici, care presupun utilizarea instrumentelor pentru aplicarea în practică – teste, chestionare, aparate, foi de observare, fișe de înregistrare etc. În așa fel instrumentul marchează tehnica;
- *procedurile* – soluții tehnologice adoptate sistematic pentru realizarea unui proces, mod de a proceda în activitatea metodico-didactică, diverse mijloace utilizate în atingerea scopului;
- *metodologia* – constituie interfața dintre teorie și metodă, fiind un ansamblu curent de metode și procedee didactice între care se stabilesc relații și compensări reciproce și care acționează complementar și convergent. Analiza metodologică vizează punerea în relație a metodelor, tehnicilor, procedeelor și instrumentelor de cercetare, de acțiune etc. Nu există metode privilegiate, ci doar metode adecvate pentru disciplină, având sarcina de a ghida deciziile referitoare la *ce și cum studiem*, *unde și când* se va realiza investigația.

2.4. Publicațiile științifico-metodice și didactice îndeplinesc următoarele funcții:

✓ funcția de informare – evidențiază sistemul de cunoștințe și capacitățile fundamentale pentru disciplina inclusă în programul de studii respectiv, prezentat prin diverse mijloace didactice corespunzătoare: texte, imagini, scheme, figuri, fotografii, simboluri etc.;

✓ funcția de formare, care vizează stimularea activității individuale, independente și autonome a studenților;

✓ funcția de antrenare, care încurajează activitatea, atenția și motivația studenților pentru învățare;

✓ funcția de autoinstruire – facilitează mecanismele de conexiune inversă internă la nivelul activităților didactice.

2.5. Publicațiile științifico-metodice și didactice sunt materiale elaborate în scopul asigurării procesului didactic și includ:

- ✓ manuale;
- ✓ compendii;
- ✓ note de curs;
- ✓ cursuri universitare, inclusiv plasate pe platforme didactice;
- ✓ ghiduri;
- ✓ recomandări metodice pentru lucrări practice/de laborator, seminare, lucru individual al studenților;
- ✓ agende și caiete de lucrări/stagii practice;
- ✓ culegeri de teste pentru pregătirea independentă și autocontrol;
- ✓ dicționare de specialitate.

2.6. **Manualul** reprezintă cel mai strict mod de difuzare a conținutului disciplinei universitare și cea mai exigentă formă de prezentare metodică a materialului necesar de a fi însușit. El oferă o descriere detaliată a unui proces de formare profesională, care include nu numai materia care trebuie tratată, ci, în primul rând, obiectivele și strategiile de predare – învățare – evaluare, operaționalizate până la nivelul unor teste pedagogice aplicabile în diferite contexte didactice și extradidactice. Are, de obicei un volum nu mai mic de 7 coli de autor.

2.6.1. Manualul este principala sursă de cunoștințe pentru studenți și îndrumarul de bază pentru cadrele didactice și științifico-didactice, din aceste considerente, manualele sunt elaborate de profesori calificați, cu o experiență semnificativă în predarea disciplinei pentru care este elaborat manualul.

2.6.2. Manualul este o lucrare cu caracter educațional, elaborată pe principii științifice specifice instruirii și educației într-un domeniu/ disciplină teoretică sau practică distinctă, care:

- ✓ elementele fundamentale ale unei discipline universitare din programul de instruire;
- ✓ informații și noțiuni de bază despre o anumită disciplină;
- ✓ totalitatea procedeelor utilizate în învățarea fundamentelor disciplinei respective;
- ✓ reguli și cerințe de învățare.
- ✓ evidențierea aplicabilității practice a cunoștințelor furnizate în cadrul disciplinei;

2.6.3. Conținutul manualului trebuie să întrunească următoarelor cerințe:

- ✓ să corespundă conținutului curriculum la disciplina universitară;
- ✓ să includă totalitatea temelor prevăzute de curriculum;
- ✓ să reflecte cunoștințele teoretice și faptice acceptate de specialiștii în domeniu;
- ✓ să se axeze nu doar pe enunțurile teoretice generale, dar să scoată în evidență contradicțiile și problemele generate de dezvoltarea teoriei și practicii naționale și internaționale;
- ✓ să includă date și fapte actuale;
- ✓ să familiarizeze în detaliu cu metodele de cercetare specifice disciplinei pentru fiecare program de studii;

- ✓ materialul să fie expus într-un limbaj științific corect, cu omiterea informațiilor puțin semnificative.

2.6.4. Ca structură manualul va avea următoarele compartimente:

- ✓ pagina de acreditare editorială;
- ✓ pagina în care se indică recomandarea spre publicare cu indicarea etapelor de aprobare; colegiul de redacție / autorul / autorii și recenzenții;
- ✓ nota de introducere a autorului/autorilor;
- ✓ cuprins;
- ✓ abrevieri (după caz);
- ✓ capitole bine structurate prin divizarea în subcapitole, la necesitate. Principalele noțiuni și definiții vor fi evidențiate. Figurile, schemele, desenele vor fi urmate de comentarii textuale, iar datele statistice expuse în grafice, diagrame, tabele vor fi însoțite de surse bibliografice;
- ✓ concluziile din capitol (după caza) vor fi reflectate prin teze scurte și exacte, care reproduc conținutul de bază al materialului expus;
- ✓ referințe bibliografice;
- ✓ glosar explicativ (după caz), care va conține trimiteri la capitolele și la paginile corespunzătoare;
- ✓ anexe (după caz).

2.6.5. Volumul manualului trebuie să corespundă numărului de ore la disciplină prevăzut în planul de învățământ, cu orientare o coală de autor la 4-6 ore prelegeri. Un volum exagerat al manualului orientează studenții spre studierea disciplinei doar în baza conspectului, iar un volum prea restrâns creează dificultăți în înțelegerea profundă a materialului expus.

2.7. **Compendiul** reprezintă o expunere sintetică, rezumativă a unei discipline, a unei concepții, care cuprinde informații despre o arie bine delimitată a cunoașterii. Compendiile se referă în mod obișnuit doar la una din ramurile unei științe mai vaste, iar conținutul lor este în același timp concis și destul de cuprinzător pentru a oferi o imagine de ansamblu.

2.8. **Note (suport) de curs** reprezintă o succintă expunere a materialului teoretic prevăzut de disciplina universitară, drept condiție obligatorie fiind corespunderea cu curriculum disciplinei inclusă în panul de învățământ, prezența temelor și a unui set de componente metodice necesare organizării lucrului individual al studenților. Are, de obicei, un volum nu mai mic de 4 coli de autor și include următoarele elemente:

- ✓ tema abordată;
- ✓ preliminarii (se descrie domeniul, actualitatea și raționalitatea temei);
- ✓ scopul activității instructive / formative;
- ✓ obiective și finalități de referință ale activității;
- ✓ strategii / tehnologii /metodologii aplicate;
- ✓ unitățile de conținut stimulatoare și activitățile practice (sarcini, probe, exerciții, ce

încurajează reflexiv, flexibil, imaginativ, creativ subiectul care învață);
- ✓ modalități de evaluare.

2.9. **Cursul universitar** reprezintă un mod de difuzare mai puțin rigid al conținutului unei discipline, autorul având o anumită libertate creativă în stabilirea temelor noi sau în repartizarea timpului pe teme, este o expunere clară de idei și fapte concrete, organizate în sistem de conținut, cu o tematică precisă. Cursul universitar este un fenomen intelectual, care se remarcă prin corectitudinea expunerii, prin noutate, prin bogăția de informații și se axează pe două aspecte principale: descoperirea și însușirea de cunoștințe științifice și de valori culturale, iar la baza formării stă conștiința intelectuală. Principiile metodice ale elaborării cursului universitar sunt similare celor care se utilizează în cazul elaborării manualului universitar sub forma unui ciclu de lecții sau de prelegeri tipărite în volum (și servind ca manual) sau în format video. Cursul universitar poate fi plasat pe platforma didactică a Universității sub formă de volum (carte) sau pe alte platforme, în ambele cazuri fiind obligatorie indicarea datelor privind procedura de recenzie și aprobare pentru publicare. Cursurile universitare se elaborează în cazul apariției unor discipline noi, a deprecierii morale a materialului expus în manual, a evidențierii originalității viziunilor și abordărilor științifice ale autorului. Reprezintă programul de organizare a activității studenților la seminar, la lecția practică și în cadrul lucrului independent.

2.10. **Ghidul** este o carte sau o broșură ce conține informații, indicații de orientare într-un proces, într-un domeniu de activitate, acțiune. Ghidul tratează probleme de metodică sau de metodologie, conținutul de bază al căruia este repartizat în părți, capitole, paragrafe, subparagrafe, înglobând și diverse note explicative, indicații, probe, imagini etc., fiind scris într-un limbaj accesibil, corect științific. Alegerea subiectului ghidului metodologic se face în funcție de necesitățile stabilite printr-un sondaj sau în funcție de interesele investigaționale ale autorului (autorilor). Are un volum nu mai mic de 3 coli de autor.

2.11. **Recomandări metodice** pentru lucrări practice/de laborator, seminare, lucru individual – indicație/ instrucțiune/ îndrumar, întocmite după un plan organizat și sistematic.

2.11.1. La elaborarea recomandărilor metodice se va lua în considerare specificul disciplinelor incluse în planurile de învățământ. Pentru disciplinele clinice recomandările metodice pot fi elaborate pentru fiecare temă separat.

2.11.2. Compartimentele obligatorii în recomandarea metodică sunt următoarele:
- ✓ pagina de acreditare editorială;
- ✓ pagina în care se indică recomandarea spre publicare cu indicarea etapelor de aprobare; colegiul de redacție / autorul/autorii și recenzenții;
- ✓ cuprins cu indicarea tuturor compartimentelor;
- ✓ nota de introducere a autorului/autorilor cu indicarea beneficiarilor;
- ✓ temele conform curriculumul disciplinei aprobate, cu următoarele elemente obligatorii pentru fiecare temă:

- denumirea temei;
- scopul lucrării practice/de laborator, seminarului la această temă;
- durata și tipul de activitate – lucrare practică/de laborator, seminar;
- obiectivele;
- metode și materiale și echipamentul necesar pentru realizarea lucrării practice/de laborator, seminarului;
- întrebările/subiectele pentru pregătirea individuală a studentului în baza materialului teoretic;
- expunerea materialului teoretic (după caz);
- probleme de situație/subiecte/studii de caz/etc. pentru realizarea practică/ aplicativă a lucrării în corespundere cu tematica;
- sursele de literatură pentru pregătirea independentă sau indicarea numărului sursei din compartimentul „Referințe bibliografice”;
- sarcini pentru lucrul individual al studentului (doar pentru temele, pentru care este prevăzut lucrul individual în curriculum disciplinei), care trebuie să pornească de la situația că timpul maximal atribuit studenților acestei forme de instruire nu va depăși 2 ore/disciplină pe zi;
- teste pentru autocontrol (după caz). Se admite ca testele să fie plasate în compartiment separat pentru toate temele (în cazul când pentru disciplina respectivă nu este propusă culegere separată de teste);

✓ referințe bibliografice cu indicarea bibliografiei obligatorii și suplimentare, care va cuprinde publicații periodice recente specifice disciplinei;
✓ minimul de abilități practice necesare de a fi achiziționate la finele disciplinei (după caz);
✓ glosar explicativ (după caz);
✓ anexe cu tabele explicative, algoritme, etc. (după caz).

2.12. **Agende și caiete de lucrări/stagii practice** este o lucrare metodică cu caracter practico-aplicativ, utilizată în cadrul activităților independente pentru rezolvarea/ îndeplinirea/ completarea problemelor de situație, însărcinărilor practice, descrierea activităților pe parcursul realizării stagiilor practice, de evidență a pacienților, etc.

2.13. **Culegerea de teste** este o lucrare metodică cu caracter practico-aplicativ, utilizată în cadrul activităților pentru pregătirea independentă și autocontrol de către studenți. La elaborarea testelor se va ține cont de 2 aspecte esențiale:

✓ validitate – testul apreciază ceea ce trebuie să aprecieze;
✓ fiabilitate – testul măsoară realitatea, presupune exactitate și lipsa erorilor.

Autorul/autorii vor compartimenta testele după tematică cu indicarea celor cu compliment simplu și multiplu.

2.14. **Dicționare de specialitate/metodice** sunt lucrări de referința cu caracter lexicographic, care codifică lexicul metodic /metodologic al unei discipline, aranjate, de obicei, în ordine alfabetică, definite succint sau explicate pe scurt în aceeași limbă sau

traduse în una sau mai multe limbi de circulație internațională.

2.15. **Antologia, crestomația, culegerea de texte** comentate reprezintă lucrări didactice de proporții, care:

- ✓ sunt elaborate în baza principiului tematic, fiind un supliment la manuale;
- ✓ au conținutul repartizat în părți și capitole în concordanță cu subiectele abordate;
- ✓ sunt elaborate sub formă de culegere de lucrări reprezentative, alese dintr-unul sau din mai mulți autori:
  - o antologie de autor reunește textele aceleiași persoane;
  - antologia care cuprinde textele unor autori diferiți este de obicei tematică;
- ✓ fragmentele, destinate mai ales învățământului și cercetării, sunt însoțite de note biobibliografice și de comentarii lingvistice, filologice, istorice etc.

2.16. **Atlasul** reprezintă o lucrare, folosită ca material documentar ilustrativ într-un domeniu științific, care:

- ✓ cuprinde colecții (culegere) de grafice, planșe, planuri, imagini, etc. sistematizate după anumite criterii cu scopul de a prezenta un ansamblu coerent asupra unui subiect dat;
- ✓ poate fi: istoric, lingvistic, de anatomie.

2.17. Toate publicațiile științifico-metodice și didactice trebuie să conțină obligatoriu:

- ✓ pagina de acreditare editorială;
- ✓ pagina în care se indică recomandarea spre publicare cu indicarea etapelor de aprobare; colegiul de redacție / autorul/autorii și recenzenții;
- ✓ cuprins cu indicarea tuturor compartimentelor.

2.18. Sunt recunoscute drept publicații științifico-metodice și didactice lucrările care îndeplinesc cerințele indicate mai sus, cu condiția, că:

- ✓ se respectă procedura de evaluare/ recenzare a manuscrisului înainte de aprobarea spre publicare;
- ✓ în procesul de publicare nu s-au înregistrat următoarele abateri de la normele de buna conduitd:
  - abateri grave de la buna conduită în cercetare (plagierea, confecționarea sau falsificarea de date și rezultate);
  - autoplagiatul;
  - publicarea repetată a acelorași rezultate, fără a se menționa sursa inițială și/sau cu completări nesemnificative;
  - nerecunoașterea metodologiilor și a rezultatelor altor autori ca sursă de informare, prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor autori:
  - neatribuirea corectă a paternității unei lucrări;
  - includerea în lista de autori a unei publicații științifico-metodice și didactice a unuia sau mai multor coautori care nu au contribuit semnificativ la publicație ori excluderea unor coautori care au contribuit semnificativ la publicație;
  - includerea în lista de autori a unei publicații științifico-metodice și didactice a unei

persoane fără acordul acesteia;
- publicarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate.

III. PROCEDURA DE APROBARE A PUBLICAȚIILOR

3.1. Publicațiile științifico-metodice și didactice vor fi acceptate pentru discuție și aprobare dacă corespund cerințelor menționate în compartimentul II al prezentului regulament.

3.2. Publicațiile științifico-metodice și didactice vor fi discutate și aprobate consecutiv în 3 etape:
- ✓ în cadrul departamentului didactic/catedrei;
- ✓ în cadrul Comisiilor metodice de profil;
- ✓ la Consiliul de Management al Calității.

3.3. Pentru examinarea și aprobarea publicațiilor științifico-metodice și didactice în cadrul departamentului didactic/catedrei ele vor fi însoțite de recenziile a doi specialiști în domeniu.

3.4. Pentru expertiza publicațiilor științifico-metodice și didactice în cadrul Comisiei științifico-metodice de profil, autorul va prezenta secretarului Comisiei următoarele documente:
- ✓ materialul științifico-metodic/didactic pe suport de hârtie conform standardelor tipografice. Nu se admite text scris de mână;
- ✓ recomandarea pentru publicare din partea catedrei, confirmată prin extras din procesul verbal al ședinței, semnat de președintele și secretarul ședinței;
- ✓ recenziile din partea specialiștilor din domeniu.

3.5. Pentru aprobarea finală la ședința Consiliului de Management al Calității autorul va prezenta secretarului următoarele documente:
- ✓ materialul științifico-metodic/didactic pe suport de hârtie/format electronic conform standardelor tipografice (nu se admite text scris de mână);
- ✓ recomandarea pentru publicare din partea departamentului/ disciplinei/ catedrei, confirmată prin extras din procesul verbal al ședinței, semnat de președintele și secretarul ședinței;
- ✓ recomandarea pentru publicare din partea Comisiei științifico-metodice de profil, confirmată prin extras din procesul verbal al ședinței, semnat de președintele și secretarul Comisiei științifico-metodice de profil. Pentru manuale, compendii, curs universitar, note de curs și ghiduri în extrasul din procesul vor fi menționați experții nominalizați din partea Comisiei de către președinte pentru evaluarea publicațiilor cu concluziile finale.

3.6. Materialele științifico-metodice și didactice vor vi admise spre publicare în baza avizelor pozitive și extrasului din procesul verbal al Consiliului de Management al Calității.

IV. DISPOZIȚII FINALE

4.1. Prezentul Regulament intră în vigoare din data aprobării la Senatul Universității.

4.2. Modificările la prezentul Regulament se efectuează la necesitate pe parcursul activității, respectând aceleași etape de coordonare și aprobare.

4.3. Regulamentul va fi adus la cunoștința comunității universitare prin postarea pe site-ul Universității.

Coordonat:

Prim-prorector, prorector pentru activitate didactică și management academic	____________ Olga Cernețchi
Prorector pentru activitate de cercetare și inovare	____________ Jana Chihai
Șefă Departament Educație Medicală Continuă	____________ Stela Adauji
Șefă Departament Didactic și Management Academic	____________ Silvia Stratulat
Șefă-adjunct Departament Didactic și Management Academic	____________ Virginia Șalaru